

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 16.10.1985, sp. zn. 3 Cz 31/85, ECLI:CZ:NS:1985:3.CZ.31.1985.1

Číslo: 9/1987

Právní věta: Z ustanovení § 403 odst. 1 o. z. neplyne, že by vytknuté vady koupené věci muselo časově muselo předcházet podání návrhu na zahájení občanského soudního řízení. Kupující může bez zbytečného odkladu prodávajícímu vytknout vady prodané věci (§ 403 odst. 1 o. z.) případně až v návrhu na zahájení občanského soudního řízení, jímž uplatní konkrétní práva z odpovědnosti za vady prodané věci. V takovém případě je lhůta šesti měsíců, uvedená v ustanovení § 403 odst. 1 o. z., zachována jen za předpokladu, že byl žalovanému v této lhůtě doručen návrh na zahájení řízení obsahující výtku vad prodané věci.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 16.10.1985

Spisová značka: 3 Cz 31/85

Číslo rozhodnutí: 9

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Lhůty, Odpovědnost za vady, Služby, Vady věci

Předpisy: 40/1964 Sb. § 403 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobci se domáhali vydání rozhodnutí, jímž by byla zrušena kupní smlouva 25. 6. 1979, podle níž od žalovaného zakoupili osobní automobil zn. Fiat 850 (rok výroby 1966), a jímž by současně bylo žalovanému uloženo, aby žalobcům vrátil částku 18 000,- Kčs, a žalobcům uloženo, aby žalovanému vrátili osobní automobil. V průběhu řízení se souhlasem soudu upravili návrh výroku rozsudku a navrhli, aby žalovanému bylo uloženo, aby „žalobcům zaplatil společně a nedílně 18 000,- Kčs oproti vydání osobního automobilu zn. Fiat 850“. Uvedli, že žalovaný je při uzavírání kupní smlouvy upozornil na poškození startéru a výfuku. Po převzetí automobilu při první větší jízdě se objevily další vady, které způsobily nepojízdnost automobilu. Žalovaný žalobce výslovně ujistil, že před čtyřmi roky byla provedena výměna karosérie za karosérii novou. Toto ujištění se ukázalo nepravdivým a žalobci zjistili, že šlo o karosérii starou a amatérsky vyspravovanou.

Okresní soud v Teplicích rozsudkem žalobě vyhověl. Uložil žalovanému, aby žalobcům zaplatil společně a nerozdílně 18 000,- Kčs do tří dnů od právní moci rozsudku oproti vydání osobního automobilu zn. Fiat 850. Současně rozhodl o náhradě nákladů řízení. Vycházel ze zjištění, že vozidlo má závadu v chladicím systému, která je činí neupotřebitelným, a pravděpodobně tato vada existovala již v době koupě, neboť žalobci reklamovali přehřívání motoru již při první jízdě s

vozidlem. Dovodil, že žalobci pro tuto dostatečně najevo vyšlou vadu, která činí vozidlo neupotřebitelným, právem odstoupili od kupní smlouvy. Uvedl, že smlouva byla odstoupením žalobců od počátku zrušena a účastníci jsou si proto podle ustanovení § 457 odst. 1 o. z. povinni vrátit vše, co podle smlouvy dostali. Případné znehodnocení automobilu běžným stárnutím za dobu od jeho prodeje musí jít k tíži žalovaného.

Krajský soud v Ústí na Labem svým rozsudkem změnil rozhodnutí soudu prvního stupně tak, že se žaloba zamítá. O nákladech řízení před soudy obou stupňů rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu. Žalobcům uložil, aby zaplatili státu na nákladech řízení před soudem prvního stupně částku 926,- Kčs do tří dnů od právní moci rozsudku. Odvolací soud vycházel z názoru, podle něhož vytknutí vad jako předpoklad pro úspěšné uplatnění práv z odpovědnosti za vady prodané věci musí časově předcházet podání návrhu na zahájení občanského soudního řízení, což se v projednávané věci nestalo.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, tak, že uvedeným rozsudkem odvolacího soudu byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Jestliže dodatečně vyjde najevo vada, na kterou prodávající kupujícího neupozornil, má kupující právo na slevu z kupní ceny odpovídající povaze a rozsahu vady; jde-li o vadu, která činí věc neupotřebitelnou, má též právo od smlouvy odstoupit (§ 401 odst. 1 o. z.).

Právo odstoupit od smlouvy má kupující i tehdy, jestliže jej prodávající ujistil, že věc má určité vlastnosti, zejména vlastnosti kupujícím vymíněné, anebo že nemá žádné vady, a toto ujištění se ukáže nepravdivým (§ 401 odst. 2 o. z.).

Předpokladem pro uplatnění práv z odpovědnosti vady u soudu je vytknutí vad. Podle ustanovení § 403 odst. 1 o. z. musí kupující vytknout prodávajícímu vady bez zbytečného odkladu. Práva z odpovědnosti za vady může kupující uplatnit u soudu, jestliže vady vytkl nejpozději do šesti měsíců. Z uvedeného ustanovení neplyne, že by výtkva vady musela časově předcházet podání návrhu na zahájení občanského soudního řízení. Kupující může prodávajícímu vytknout vady prodané věci až v návrhu na zahájení občanského soudního řízení, jímž uplatní konkrétní práva z odpovědnosti za vady prodané věci. V takovém případě je ovšem lhůta šesti měsíců uvedená v ustanovení § 403 odst. 1 o. z. zachována jen za předpokladu, že v této lhůtě byl žalovanému doručen návrh na zahájení řízení obsahující výtku vad.

Odvolací soud v projednávané věci vycházel z jiného právního názoru, a proto se již nezabýval tím, zda byly splněny zákonné předpoklady pro odstoupení žalobců od kupní smlouvy podle ustanovení § 401 odst. 1, popřípadě odst. 2 o. z., ač návrh na zahájení řízení, obsahující výtku vad koupené věci, byl žalovanému doručen ve lhůtě uvedené v ustanovení § 403 odst. 1 o. z. Porušil proto svým rozhodnutím zákon v ustanoveních § 6, § 120 odst. 1 a § 153 odst. 1 o. s. ř. ve vztahu k ustanovením § 401 odst. 1 a odst. 2 a § 403 odst. 1 o. z. Důvodné stížnosti pro porušení zákona bylo proto vyhověno, napadený rozsudek byl zrušen a věc byla vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 242 odst. 1 o. s. ř.) a k novému rozhodnutí.